

▣ Předložková spojení s významem účelovým

<i>kvůli</i> + D	Udělal to jenom kvůli jejímu dobru.
<i>na důkaz</i> + G	Na důkaz lásky jí koupil růži.
<i>na znamení</i> + G	Na znamení přátelství nám věnoval broušenou vázu.
<i>pro potřeby</i> + G	Publikace byla napsána pro potřeby široké veřejnosti.
<i>u příležitosti</i> + G	U příležitosti oslav konce války byl velkolepý ohňostroj.
<i>ve snaze o</i> + A	Ve snaze o vítězství ze sebe vydali hráči maximum.
<i>z touhy po</i> + L	Udělal to určitě z touhy po moci.
<i>v zájmu</i> + G	Dělali všechno v zájmu uklidnění situace.
<i>za účelem</i> + G	Podala si inzerát za účelem seznámení.
<i>ohledně/stran</i> + G	Dostavili se za obecní úřad ohledně vyřízení té stížnosti.
<i>pro případ</i> + G	Pojistili se pro případ úrazu nebo nemoci.

Cvičení 20: Doplňte vhodné předložky s významem účelovým (někdy je více možností) a dejte výrazy v závorkách do náležitého tvaru

Vybírejte z následujících předložek: *z touhy po* + L, *pro případ* + G, *u příležitosti* + G, *za účelem* + G, *v zájmu* + G, *na důkaz* + G.

Ve firmě podali nový návrh (*úspora energie*).
..... (*dobrá vůle*) si nekladl žádné požadavky.
..... (*kulaté jubileum*) obdržel od kolegů a kolegyně hezký dárek.
Učebnice je upravena (*studenti a studentky slavistiky*).
Nadace poskytla milion korun (*obnova vzácná památka*).
Odešli do zahraničí (*lepší život*).
..... (*porucha*) měli připravené nouzové řešení.

▣ Předložková spojení s významem příčinným

<i>dík(y) + D</i>	Dokázali to jen dík(y) jejich pomoci.
<i>chybou + G</i>	K havárii došlo chybou řidiče kamionu.
<i>na následky/následkem + G</i>	Zemřel na následky četných vnitřních zranění.
<i>na žádost + G</i>	Učinil tak na žádost svého nadřízeného.
<i>pod tlakem + G</i>	Vláda byla pod tlakem veřejného mínění nucena od projektu ustoupit.
<i>(pod) vlivem + G</i>	Spáchal trestný čin pod vlivem alkoholu.
<i>pro nedostatek + G</i>	Museli být propuštěni pro nedostatek důkazů.
<i>působením + G</i>	Pobřeží je narušováno působením nepříznivých povětrnostních podmínek.
<i>kvůli + D (kol. skrz + A)</i>	Pohádali se kvůli takové maličkosti!
<i>v důsledku/důsledkem + G</i>	Několik cestujících omdlelo v důsledku horka.
<i>vinou + G</i>	Nehoda se stala vinou nepřiměřené rychlosti obou řidičů.
<i>vzhledem k + D</i>	Vzhledem k neuspokojivým výsledkům byl ředitel firmy odvolán.
<i>zásluhou + G</i>	Zvítězili zásluhou mimořádného výkonu brankáře.
<i>z důvodu + G</i>	Z důvodu rekonstrukce objektu se ruší všechny kulturní akce.
<i>z podnětu + G</i>	Schůze byla svolána z podnětu starosty.

Cvičení 21: Doplněte vhodné předložky s významem příčinným (někdy je více možností) a dejte výrazy v závorkách do náležitého tvaru

Vybírejte z následujících předložek: *díky + D*, *chybou + G*, *pod tlakem + G*, *na následky + G*, *pro nedostatek + G*, *kvůli + D*, *z důvodu + G*, *z podnětu + G*, *zásluhou + G*, *v důsledku + G*.

Vyšetřování bylo zahájeno (*státní zástupkyně*).
 (*bromadné sdělovací prostředky*) na svou funkci rezignoval.
 Pan profesor tento týden nekonzultuje (*nemoc*).

..... (*globální oteplování*) dochází k tání ledovců.
 Domácí mužstvo zvítězilo (*větší zkušenost*).
 Členové a členky expedice zemřeli (*podchlazení*).
 V soutěži obstáli (*dobrá týmová spolupráce*).
 (*špatný výpočet*) dospěli k nesprávnému údaji.
 Rozešli se (*jeho nespolehlivost*).
 (*zájemci a zájemkyně*) byl konkurs zrušen.

▣ Předložková spojení s významem podmínky (sekundární prepozice)

<i>pod/s podmínkou + G</i>	Udělal to pod podmínkou záruky naprosté diskrétnosti. (= <i>Udělal to, pokud jim bude zaručena naprostá diskrétnost</i>).
<i>v případě + G</i>	V případě nouze stiskněte tlačítko. (= <i>Budete-li v nouzi, stiskněte tlačítko</i>).
<i>pro případ + G</i>	Vzali jsme si pro případ pozdního návratu jídlo. (= <i>Vzali jsme si jídlo, abychom měli co jíst, kdybychom se vrátili pozdě</i>).
<i>za předpokladu + G</i>	Svého cíle můžete dosáhnout za předpokladu soustavného a poctivého úsilí. (= <i>Svého cíle můžete dosáhnout, budete-li o něj soustavně a poctivě usilovat</i>).

Cvičení 29: Doplňte vhodné sekundární předložky s významem podmínky (někdy je více možností) a dejte výrazy v závorkách do náležitého tvaru

Vybírejte z následujících předložek: *s/pod podmínkou + G*, *v případě + G*, *za předpokladu + G*, *pro případ + G*.

..... (*potřeba*) se obraťte na zastupitelský úřad.
..... (*přerušení dodávky elektrického proudu*) se automaticky zapne náhradní zdroj.
K ústní zkoušce postoupíte (*úspěšné zvládnutí zkoušky písemně*).
Dohoda je možná, ovšem (*čestné jednání všech zúčastněných*).
Dám vám (*neočekávaná událost*) svoje telefonní číslo.
Stanice bude (*splnění zadaného termínu*) otevřena za půl roku.
..... (*jeho neúčast na jednání*) jsme přijali předběžná opatření.
Můžeš se té akce zúčastnit, ale (*naprostá mlčenlivost*).

▣ Předložková spojení s významem přípustky

<i>proti + D</i>	Proti všemu očekávání přijel i s manželkou.
<i>přes + A</i>	Přes svůj vysoký věk je stále fit.
<i>navzdory /vzdor + D (lit.)</i>	Vydali se na cestu navzdory nepříznivému počasí.
<i>za cenu + G</i>	Neustoupil ani za cenu rizika ztráty zaměstnání.

Cvičení 30: Doplňte vhodné předložky s významem přípustky (někdy je více možností) a dejte výrazy v závorkách do náležitého tvaru

Vybírejte z následujících předložek: *přes + A*, *navzdory/vzdor + D*, *za cenu + G*, *proti + D*.

..... (*všechny pesimistické předpovědi*) se akce zdařila.
Pustil se do toho riskantního podniku (*varování přátel*).
..... (*nepřízeň osudu*) neztratila optimismus.
Neomluvil se ani (*odvolání z funkce*).
..... (*vysoká cena*) je o publikaci značný zájem.
..... (*všechny pomluvy*) zůstali přáteli.